

Ненад Анастѿасов

БИЦИКЛИСТА

Мршави бициклиста је застао на високом мосту изнад реке Месе. У магли под њим, отварала се дубока празнина. Помислио је да би лет са тог места био кратак и леп док не угледа, на дну, белим велом скривено тло. На тренутак је замислио да тај привлачни понор нема границе и било му је топло и удобно. Међутим, одмах се са горким болом у души повукао у себе, јер празнина што се у магли отварала била је мања од празнине у њему самоме. Празнине чијег је постојања био свестан, али коју није једном мишљу могао да обухвати, као што би свакодневно, једним погледом са овог места, обухватао стотине километара полегле равнице. Док је гледао у даљину груди су му се болно скупљале као да их нешто са свих страна притиска. Његов дах је постајао све краћи и бржи. Наједном, изненадна вртоглавица у бициклиним очима изокренула је читаву равницу. Чврсто се ухватио за ограду. Чинило му се да своје слабо, шушље тело више ничим у животу не може задржати. Из дубине, кроз густу маглу пробијао се гласан шум реке. Око бициклисте је дувао слаб ветар. Покушао је да се опусти, да целим лицем равномерно осети то пријатно струјање ваздуха, пре него што се путем спусти у влагу и испарења удолине. Тога јутра је, износећи бицикл на улицу, видео излазак сунца, али га споро кретање ка зениту још није довело изнад брда и изнад моста на коме се тада налазио. Зато је и уска удолина још увек била у сенци већ завршене ноћи.

Гвоздена ограда моста подсећала га је на бивши посао, на скелу подигнуту уз неку фасаду. Додиривао је нежно шакама, као да је желео да кроз кожу упије у себе све оно што би га сада могло везати за то прошло време, када је свакога дана радио. Јер већ дуго проживљава споре дане без иједне обавезе. Храпава ограда је оставила црвене трагове рђе на његовим шакама. Тај необични порив да, у доколици, оживљава свој посао, иако га није волео док га је радио, био је плод некакве недовршене мисли, истински доживљене раније, у њеном зачетку. Саму мисао више није могао јасно да искаже али препознавао је као пријатну слутњу, јер му се учинило да се због ње осетио лакшим него што јесте.

У изнајмљеном стану, у тесној улици на периферији, живео је већ више од двадесет пет година. Живео је на горњем спрату камене куће код старе газдарице, госпође Воке. Живео је са погледом на крупни макадам, на један улични фењер и ниске црвене кровове.

Одрастао је са мајком, уз мали млин, у Холандији. Велика жена је подизала свога сина прикривајући стално присутан страх да ће доћи дан када ће га, као и мужа, изненадно и заувек изгубити. Већи део детињства провео је само са њом у бризи за посао о коме су се заједно старали. Растали су се пре више од две деценије на колском путу, пред великом капијом њиховог имања. До данашњег дана то тужно јутро највише памти по снажном ветру и по гласној шкрипи старог ветроказа, на крову. На самом растанку мајци је, готово у сузама, обећао да је одлазак у Белгију привремен и да ће се вратити првом приликом када му посао допусти. Мајчино велико тело се стресло, само на тренутак, од плача који је у себи задржала. После је стајала на путу још дуго мапући за њим док је запрега путем полако одлазила. Никада се више нису видели.

За свој останак у Белгији на само неколико стотина километара од мајке, трошне ветрењаче и тупих одјека великих клонци на дрвеним гредима, у почетку је налазио свакојака оправдања, када је био у паузама између послова. Касније, читава носталгија за домом свела се на једно заједничко осећање у коме су се комешали осећај неиспуњене дужности и мучнина. Најискреније сузе проливане на растанку, биле су везане само за тај тренутак одвајања. Већ неколико километара даље, проговоривши са неколицином мајстора што су као и он одлазили на рад у Белгију, осетио се чудно ослобођеним од мајке, и било му је јасно да јој се више неће враћати.

Али на једној кривој полици у соби, изнад стана госпође Воке, налазило се десетак малих, глиених и дрвених ветрењача, у живим бојама. Куповао их је у селима и градовима где је, по потреби, радио. Те ветрењаче су својим колоритом потпуно одударале од остатка стана, од уједначене нијансе прљаво жуте боје намештаја и зидова. Гледају-

ћи из свог кревета, са рукама под главом, закривљену полицу са ветрењачама и слушајући из дубине куће промукле одјеке дрвених клопци госпође Воке на дрвеном патосу, мршави тридесетдеветогодишњак Патрис Дупон тонуо је у сан лагано, као некада у младости, у мајчином дому.

На дан када му је саопштено да је добио отказ, да ту више неће радити, јутро је било прохладно. Сунце се налазило ниско изнад брда, грабећи својом путањом увис. Сваки камени зид, макадамски пут, и сваки гвоздени канделабар, још увек је био хладан. Из пекаре се улицом, као и сваког јутра, ширио топли мирис печеног теста. Под косим сунчевим зрацима ваздух је био жут и читава варош Профондевил, са кућама и спорим пешацима, била је жута. Чим се појавио на вратима дрвене бараке, пословођа је брзо искорачио. Без гласа, али веома нападно, ставио му је до знања да му не допушта да направи ни корак више. Унутра је већ седело неколико радника доручкујући, уз гласан разговор. Изненађен, Патрис Дупон је застао. Пре него што је стигао да принесе шаке устима не би ли их угрејао топлим дувањем, пословођа му је саопштио да више неће радити. Видевши шта се дешава, сви остали су нагло ућугали, заинтересовано га гледајући у лице. Тишина је трајала неколико тренутака. На велики комад сира, око кога су окупљени радници седели доручкујући, слетела је једна мушица. Од страха и узбуђења његове слабе груди су задрхтале. Пословођа му је пружио белу коверту са недељном платом и отпремнином. Желећи да што пре прекине ту непријатну ситуацију, и са несигурном мишљу да ће још бити прилике да се о овоме разговара и са пословођом и са газдом, хитро је зграбио коверту и, понижен, изашао.

Корачао је улицама ужурбано и бесциљно. Чинило му се да његов поглед свима говори о томе шта се управо догодило. Зато је грабио све брже, мислећи да ће брзим ходом избацити из себе толико узбуђење и толику јед. У махнитом ходу прешао је и преко малог каменог моста на тргу, у центру вароши. Мост је, у једном каменом луку, опкорачивао поточић који је извирао неколико километара северно од Профондевила, а десетак километара низводно уливао се у реку Месе.

Дуго и бесциљно корачање по Профондевилу прекинуо је предвече напавши се, по ко зна који пут, на малом каменом мосту, на градском тргу. Снажна осећања нелагодности, страха, понижења и беса, читавог дана трпео је као једно. Али са сатима што су у невесном ходу пролазили, вероватно од умора, та су осећања полако ветрила, све мање му помрачујући ум. На мосту му се повратила свест. Схватио је да је задихан и исцрпљен. Камена ограда била је топла и сува. Сунчев црвени одраз је титрао нестајући у води под њим. Спустивши шаке на

ограду пријатна топлота му се раширила по читавом телу. На мосту се осећао сигурно...

Мислио је да је по рођењу, зато што његово презиме у себи садржи реч мост, природно, изнутра, упућен на мостове. Са мостовима је читавог живота градио некакав лични, мисаони однос. Иако је тај однос за Партиса Дупона био дубок и непосредан, ипак ни њему самом није био потпуно јасан. Мислећи о тим грађевинама осећао је чежњу за нечим непознатим, за нечим што у животу није искусио али што дубоко у себи зна да постоји. Неодређена мисао о мостовима уносила је мир у његову нервозну стварност. Са друге стране, ако би га дуго одржавао живим у себи, тај осећај спокоја би полако тупео и нестајао, као неистина. Понекад му се чинило да, у ствари, чезне за нечим што је у животу пропустио, и, мада није знао шта је то, осећао је да је пропуштено заувек. Тада би га опхрвала меланхолија, губио би вољу да учини било шта осим да сатима лежи, непокретан. Мислио је да је то туга. Свега једном у животу и да је та љубав према мостовима лаж, да је измаштана и да у њему самоме ничим није утемељена. Ту је мисао одмах одгурнуо далеко од сопствене свести, сакривши је у поноре свога бића, да никада више не изађе на површину. Мостови су присутни у свету да би повезивали крајности и супротности. Себе је доживљавао као некакву крајност, али није јасно могао рећи у односу на шта... Као нечију супротност, али није могао тачно рећи чију. Замишљао је, лебдећи, дугачак и витак мост чији се други крај губи у магли, над великом водом...

Осетивши познату радост, застао је на каменом мосту... Поток је ужурбано жуборио преко камења, под њим. Патрис Дупон је осетио да му је мокар длан и тек тад, погледавши, схватио је да већ сатима стеже белу коверту са новцем. Притиснувши је врховим прстију, овога пута свесно, закључио је да у њој нема много новчаница. Не погледавши у коверту знао је да му је плата сигурно у целости исплаћена али да отпремнина није значајна. У првом тренутку помислио је да одмах оде и да тресне пословођи коверту у лице. Међутим, нешто изнутра није му дало да се покрене. Убрзо је почео да тоне и свака следећа мисао, почев од тог тренутка, чинила му се не важном. Тако је и овај одлучни гест, којим би показао да је поносит човек једноставно испарио и већ пре вечери потпуно је из њега нестао. Сетио се да је првог радног дана у животу, у Белгији, осетио сличну исцрпљеност. Тада је безвољно седео на столици у празној соби. Окружен голим зидовима тихо је изговарао једну у детињству научену молитву. Понављао је у недоглед читавог дана. У позадини тих речи крила се жеља да му то буде последњи радни дан у животу. Дубоко је удахнуо. Можда је са данашњим даном завршен један циклус чији крај од самог почетка жељно ишчекује. Можда се зато и сетио првог дана на послу. Убрзо је престао да излази из куће...

Убрзо је престао да излази из куће. Избегавао је да се сретне и са госпођом Воке проведивши тако дуге сате, најчешће, крај прозора. Али већ након неколико дана повукао се у вечни жути полумрак свога кревета, на своје удобно узглавље уперено у полицу са шареним вертењачама. На неки чудан и необјашњив начин, мислио је да ће баш те мале ветрењаче донети разрешење за ову једноставну и неиздржљиву ситуацију. Тињајући у грудима Патриса Дупона, тихо се разгревао страх да би ова ситуација могла да траје и вечно.

Бескрајни нерад, седење у кући, на кревету, упркос нарастајућој мучнини у stomку, били су последица а не узрок таквог, новог, начина живота. Некадашње жеље и надања постали су само одједи далеких сећања. Међутим, када би се сетио нечега због чега би се у њему јавио порив да се покрене из чамотиње, осетио би у грудима наговештај радости и једва би се приметио почетак осмеха на његовим уснама. Али остао би у месту... Остао би у месту, овога пута са свешћу да се није покренуо и тешка мучнина снажније би му закомешала утробу. Питао се тада да ли људска душа пребива у грудима јер је свако дубоко осећање, радости или жалости, најпре у њима осетио. И питао се да ли су његове болне груди довољно снажне да издрже било наставак оваквог несмисленог живота, било нови почетак самоизградње. Имао је снаге да довољно конкретно и директно постави себи ова питања и зато је сазнање да ће поново, као и свих претходних пута, остати без одговора, сваки пут изгледало теже и неиздржљивије. Тако су дани пролазили и поглед Патриса Дупона уперен ка ветрењачама бивао је све блеђи, а он је мислио да се прашина, као лагана копрена, на њих полако таложи.

* * *

Бициклиста је стајао на високом мосту изнад реке Месе. Његов замућени поглед нестајао је дубоко под мостом, губећи се у јутарњој измаглици, у удолини. Помислио је како би било добро да није овде, да је негде другде... и мисао је, незавршена, као и многе мисли које су му последњих месеци прошле кроз главу, нестала, распршивши се. Дубоко је удахнуо несвесно заронивши лице у шаке. Равница је лелујала у далекој магли, несагледива. Могла би да буде и бесконачна. Дан ће бити топао. Наступају топлија времена. На бициклистином лицу остали су црвенкасти трагови зарђалих прстију.

Претходног дана је дуго лежао у кревету. Откад је престао да излази из стана без велике потребе, откад је и по самом стану почео слабо да се креће, проводећи сате и дане у дугом, магловитом полусну, почео је да осећа костобољу. Његове очи биле су влажне и мутне. Испрва је приметио да све теже устаје из кревета, али није се обратио ле-

кару, а на бол, касније током дана, када би му из костију нестао, није ни помишљао. Али сада, већ му је било јасно да је оболео због свакодневног нерада и да је костобоља одговор тела на тај другачији начин живота, откад је остао без посла. Међутим, извевши тај закључак само се још више оједио. За своје несрећно стање кривце је налазио ван себе. Видео их је у оним далеким људима, у послодавцима, јер они су чинили да се све ове године осећа безбедно. Сада је схватао да је тај осећај сигурности потицао од какве-такве материјалне обезбеђености. Јер иако су били скромни, приходи од посла су му омогућавали да се кући, у мајчин млин, не враћа. Слаби поглед Патриса Дупона је онда нагло и опхрван бесом, услед понижења од тог сазнања оснажио, и тако оснажен стигао до малих ветрењача. Оне су се из беле магле појавиле и пред њима му се, као кроз дим, указао мајчин лик, да би одмах нестао.

Претходног дана је, устајући из кревета касно, осетио бол у својим кошчатим леђима. Патрис Дупон је за кратко време остарио и омршавио, и бела мајица висила је на њему као да је туђа. Усправљен, али још увек на знојавој постељини, сео је да се кратко одмори... Сео је да се кратко одмори и чежњиво, као да тражи излаз за брзи бег, погледао кроз прозор. Са кревета је могао видети само парче једног крова и велики део неба. Било је јасно да ће дан бити леп. Планирао је да тога дана сиђе у подрум и, силазећи, ако је икако могуће да избегне сусрет са госпођом Воке, коју је самоћа у старости натерала да, као искусни грабљивац, послушкује корачање пред прозором и вратима са жељом да проговори само неколико речи, са живим човеком. Да је знала да је њен једнолични живот, иако се убрзано ближио своје коначности, живописнији од живота њеног дугогодишњег станара, било би јој жао тог младог човека. Госпођа Воке се никад истински није спријатељила са подстанаром, никад нису проговорили више од неколико речи одједном, и то најчешће на степеништу. Међутим, старица се добро навикла да живи са њим, и ваљда, следећи ту исту навику почела је помало, мајчински, и да га воли.

Приликом једног таквог сусрета, пре више од једне деценије, госпођа Воке је Патриса Дупона позвала да уђе код ње. Било је то једне зиме у касно поподне, када се уморан враћао са посла. Мрак се већ био спустио и топлота из старичиног стана изненадна је покуљала на премореног Патриса Дупона. Осетио је обамрлост у удовима. Топлота иза њених леђа учинила му се привлачном. Из осветљеног стана кроз притворена врата, заједно са светлошћу, до уморног човека допирао је и неодређени мирис кухиње. У том мирису није препознао ни једно појединачно јело или колач, али било му је јасно да иза тих врата живи једна стара домаћица. Осетио се веома пријатно и опуштено. Тај позив га је вратио у једно далеко време. У време кад је био мали и када по-

зив његове мајке, сину који се сам игра у дворишту, није био реткост. Тада би иза мајчаних леђа, кроз отворена врата, до дечака дошао мирис печеног теста, и он би се одмах одазвао. По први пут тога дана Патрис Дупон није мислио на страшну претходну ноћ, током које није спавао. Пријатност и премор су се помешали. На његовој танкој кожи, на мршавом лицу, појавило се црвенило, и он је тај позив прихватио. Тада се први пут нашао у стану старе гопође Воке.

Госпођа Воке је те вечери била одмерена. Због нечега је према младићу осећала, или је желела да осећа, велику присност, и тај порив је у себи тешко суздржавала. Понудила му је вруће колаче од теста испуњене слатким џемом. Рекла је да их је често спремала једном човеку кога је некада волела. Данас га се после много, много година поново сетила, али није јој било тешко. Није јој било тешко премда је одлазак тога човека у крхкој души тадашње девојке направио дубок ожиљак. Не, било јој је лепо и лако. Пправећи колаче, гледала је своје брашњаве руке док су нежно месиле тесто и мислила је како је некада била млада. Мислила је како јој се уз њега и старост чинила као да никад неће доћи. Старичина тренутна радост не би била потпуна ако је са неким не би поделила.

А Патрис Дупон је слушајући газдаричину причу замишљао непрестано беле и брашњаве, јаке руке своје велике мајке. Оне су по ваздан, у малом млину, у један отвор сипале пшеницу из џакова, а на другом отвору су, држећи чисти џак, дочекивале брашно...

Из свих ствари, старих и мемљивих, у стану госпође Воке избијала је необична топлина. Осећао се спутано и није имао снаге ни за шта друго, осим да јој се препусти. Тонуо је, седећи на старој фотели, у њен златни, излизани плиш. Та чудна топлина је одавно пробила границе комшијских односа и те хладне вечери од саговорника начинила присне рођаке. Али из његове подвести, као мало зелено семе зла, почело је да му у свест долази сећање на претходну пробдевену ноћ.

Кроз усамљенички живот Патриса Дупона прошло је свега неколико жена. Само три жене је угостио у своме стану а само једна је ту провела и ноћ. То се догодило управо претходне ноћи. Са младом пекарком коју је виђао сваког јутра, тога поподнева изашао је на ручак. У њеном присуству правио је пријатне доскочице, а толика опуштеност изненађивала је и њега самога. Касније, одлазећи на посао са топлим пецивом у рукама, осећао је да читава камена улица мирише на врело тесто. Пекарева ћерка имала је црне очи и јаке обрве. Имала је меко и заобљено лице. Чинило му се да је однекуд познаје. Осећао је изнутра да је то лице видео негде другде, у неком животу изван Профондевила. Након ручка и споре шетње, предвече су се нашли у малом стану пожутелих зидова, са шареним верењачама на полици. Забречена соба је почела да их притиска. Тада је сва пријатност нестала.

Читаво лепо вече изврнуло се у своју страшну супротност. Сирота девојка је касније, не знајући шта да ради и како да се понаша, провела ноћ на кревету окренута зиду, правећи се да спава. Али сву ноћ је слушкивала тихе јецаје иза својих леђа. Патрис Дупон је дугу ноћ пробдео у дрхтавици и плачу, клатећи се на дрвеној столици. Главобоља је била несносна. Покушавао је да јој приђе. Уз узнемирени тихи плач, до девојчиног увета допирао је и један неодређени ритам, састављен од неколико речи које је као молитву, сатима изговарао, између јецаја. Мислио је да ће му од напетости врат и слепоочнице експлодирати. Иако девојка није разумела ни једну реч од онога што је изгубљени младић изговарао, схватила је да све време мелодично понавља исту реченицу. Када је ујутру одлазила, затекла га је на столици са панталонама спуштеним до колена. Његове руке су се, као заборављене, клатиле изнад патоса. Током ноћи је са великим напором воље покушао да се свуче и да јој се коначно приближи. На пола пута до испуњења те намере понестало му је снаге. Поново је, као и увек, био поражен од нечег нејасног и неописивог, што је у себи донео у овај град, када се доселио. Седео је на столици беживотно. Девојка се кретала испред Патриса Дупона, облачећи се. Било јој је јасно да је не види...

Међутим, госпођа Воке није приметила промену на станаревом лицу. Није приметила да је пребледео, да је хладан и неприродно знојав. Причала је и даље о својој давној љубави. Са тим човеком је годинама живела, мада се никада нису венчали. Био је посебно пажљив али није претеривао и ничим је није оптерећивао. Причала је искрено и отворено без имало суздржавања, с обзиром да је прича потресна и тешка. Старица није тражила сажаљење, не. Желела је само да каже да је некада и она волела и да је некада, барем изнутра, бурно живела. А тај човек је једнога дана, изненада, нестао. Нестао је из њеног живота без разговора и опроштаја. Понижена и дубоко потрешена, читаве те јесени није излазила из куће. Али док је говорила, у њеном гласу није било ни мало огорчености. Рекла је станару да је током тих неколико недеља добровољне заточености направила оне мале полице на којима се сада налазе његове лепе ветрењаче. Рекла му је и да је себи наметнула тај столарски посао да не би полудела од нерада, у стану. Тих недеља хлеб и пецива доносила јој је млада пекарева ћерка. Причала је причу једноставно, онако како се десило, и било јој је драго што има ко да је чује.

Када је већ било заиста касно и када није могао да одреди да ли је мирис домаћичке куће нестао у намештају или је још увек присутан, а он га не осећа јер се већ навикао, он и старица су се, на њеним вратима, растали. При растанку су се кратко загрлили. Госпођа Воке га је кошчатим прстима додиривала по лицу, упијајући га погледом. Тражила је на њему неке познате црте, нешто што би је везало за свога

несталог човека. Као да је хтела на сваки начин да га види у станаревом лику. Дубоко у грудима Патриса Дупона буран рат су водили пробуђени страх и неизвесност. Цело његово слабо тело подрхтавало је у старичином загрљају. На крају је мислио да је добро што је претходну ноћ уопште преживео, што није умро. О девојци није мислио ни мало. Било му је драго да га неко загрли.

Док се пењао уз степенице старица му је довикнула да се у подруму налази један бицикл. Рекла је да је припадао оном човеку и да може да га вози ако хоће.

Тога дана планирао је да сиђе у подрум, ако је икако могуће избегавши газдарицу Воке, да провери да ли је бицикл, који му је пре више од једне деценије понуђен на коришћење, још увек ту. Неколико дана касније приметиће да га леђа мање боле.

Након дугог седења на кревету приметио је да је бол у леђима лангано уминуо. Његов мутни поглед постајао је све бистрији. Усправивши се, после неког времена, протеглио се и звенуо. Учинило му се да се нагло осетио много боље него претходног тренутка. Нешто касније тога дана, гурајући улицама бицикл, сетио се једног великог дрвеног велосипеда. Сетио се да се отац, једне године, почетком лета довезао кући на лакираном велосипеду. И читавог лета га је возио по њиховом имању, у Холандији. У *Велосийеском друштву Профондевила*, где је отишао да му напумпају ваздухом потпуно полегле гуме, рекли су му да је точак на том бициклу направљен по Данлоповом моделу, и да представља праву реткост у овим крајевима где велосипеди, углавном, имају точкове од кривљеног дрвета, без гума. Патрис Дупон им је рекао да је његов отац пре много година поседовао један велики дрвени велосипед, без педала. Растали су се у пријатном расположењу.

Истога дана, предвече, стајао је на каменом мостићу, на тргу у центру вароши. На ветру је шумела једна стара бреза. Стојећи тако, непомичан, придржавајући бицикл за волан, осећао се слободнијим него претходних дана и недеља. Посматрао је мали трг са гвозденим канделабрима. Сјајно црвено сунце ће се ускоро спустити још ниже и фењерија ће их ускоро упалити. Посматрао је и камене зидове и макадамски пут али очима другим у односу на оне којима је, кроз маглену копрену, посматрао читав свет, читавог живота, а посебно последњих недеља. Из камена на улици исијавала је пријатна топлота и његов поглед постао је бистрији и отворенији. Левом руком је придржаво волан бицикла а прстима десне руке осећајно је миловао седиште. Нови бицикл, са напумпаним гумама, заиста је лако ишао по овом неравном путу. Једна нејасна идеја од претходне ноћи, прикривена тамом, остала је неосветљена све до ове вечери. Сада му је била јасна. Тихо је из-

говорио себи да жели да вози бицикл. Жели да вози тај шкрипави бицикл, и већ, у мутном сновиђењу види себе обученог у белу кошуљу и беле ланене панталоне, са кожним прслуком, у коме доста наликује своме изгубљеном оцу, како по малом имању и у круг око ветрењаче вози велики дрвени велосипед.

Почетком тог лета, када ће необјашњиво и заувек нестати из живота дечака и његове мајке, отац се једнога јутра појавио на вратима придржавајући поред себе велики дрвени велосипед, без педала. Био је радостан. Очево иначе наборано лице, које је ћутке исказивало само патњу и бригу, све је сијало. Крупна жена се само окренула, дајући му до знања да се ни сада, као ни онда када су, пре неколико дана, разговарали о тој куповини, не слаже. Дрвени бицикл био је дупло виши од младог Патриса Дупона. Дечак га је гледао као неко велико чудо. Ослушкивао је пажљиво уједначено шкрипање лакираног дрвета и већ од првог дана сањао је да буде велики као отац, да би најзад сео на бицикл. Посматрао је оца данима како се, балансирајући на седишту, ножним прстима овлаш одгурује о неравну земљу и са њим се смејао. Дечак није знао да његови родитељи већ неко време од свог јединца крију да више не могу да живе заједно. И једног тужног дана пред крај тога лета, из кућице надомак ветрењаче, за Патриса Дупона мистериозно, нестале су све очеве ствари, и сам отац. Све што је иза оца остало у кући, био је велики велосипед. Слутећи да се међу родитељима десило нешто страшно дечак је, на изненађење своје велике мајке, неколико дана ћутао, ни једном речју не помињући очев нестанак. Када је једног поподнева упитао мајку где му је отац – она је ипак била затечена и изненађена питањем. Без имало промишљања и у великој сметености рекла му је гласно да је отишао у Белгију. Више из начина на који му је мајка рекла него из тога шта му је рекла, дечак је закључио да о томе не би требало да се прича. Али ноћима је замишљао оца како на нечијим запрежним колима одлази са њиховог имања, излази на главни пут према Холму и одлази некуда улево, у правцу Белгије.

Током следећег лета Патрис Дупон је израстао у висину довољну за одгуривање на великом бициклу. Кришом од мајке, једнога дана, прошао је део пута којим је отац могао да прође одлазећи у Белгију. Вратио се кући до поднева, пре него што је мајка приметила да није био ту, и целог тог дана и целе те топле вечери, плакао је у једној малој просторији у поткровљу ветрењаче. Уједначена шкрипа великих једара скривала је дечаков дуги плач. Кад је сунце зашло за хоризонт у равници, небо је још дуго остало црвено. У његовом младом уму подигла се једна ограда. Та ограда ће дуго, дуго скривати оно што се са друге стране налази. Дечак, од тога дана, деценијама на оца није ни помислио.

У дечаковом крхком срцу, очевим изненадним и необјашњивим нестанком, створила се празнина. Та празнина никада неће бити попуњена. Најчешће је седео поред њиховог црног, кљастог пса. Мајка му је дала врло озбиљно име Антоан, али звали су га једноставно Тони. Сеоски доктор, чије су посете мајци учестале од кад је кућа остала без одрасле мушке главе, рекао је једном приликом, да тај офуцани пас сигурно болује од рахитиса. Чувши то покуњено псето је тихо зацвилело, као да је разумело докторове сурове речи. То се десило када је дошао у посету мајци поводом пада са бицикла. Дрвени бицикл мајка никада није успела да вози. Дечак се све више везивао за пса и чувши ту неразумљиву реч замислио је неку неодређену, страшну и смртоносну болест. Али његов страх, у наредним недељама, оваплотио се као страх од тога да смрт пса неће храбро поднети. Зато је свакодневно небу упућивао тиху молитву која се састојала из ритмичног понављања неколико речи, да Тони што дуже поживи. Године су пролазиле, пас је у боловима живео а дечакова молитва се осетно увећавала. У скровитој собици, заклоњен шкрипом једара ветрењаче, Патрис Дупон је број понављања молитве сваке вечери увећавао за један.

Пас је волео да таре своја болна леђа о једну неправилну дрвену држаљу за веш. Приметивши то мајка би је дохватила и заоштреним крајем мазила би пса по леђима. По дечаковом схватању увек је то чинила сувише грубо. Док се оштро дрво, вођено мајчином руком, пробијало кроз Тонијеву прљаву длаку, Патрис Дупон је осећао да му таква иста оштрица струже утробу, изнутра. Псето би се онда понизно извалило на леђа са повијеним шапама на грудима. Дечак је мислио да је пас тада у великим боловима, али то није изговорио. Ноћима се бојао за свога пса и, не знајући ни шта значи она храпава реч што је доктор пролазећи изговорио, не знајући ни природу те болести, почео је да се припрема за смрт свога пса. Зато је, када се пре двадесет пет година приближавао граници са Белгијом, одахнуо при помисли да Тонија више неће видети. Захваљивао је богу што је псу подарио дуг живот и што је њега самога поштедео присуства тој страшној смрти. Био је свестан да то није главни разлог за одлуку да се кући више не врати. Био је свестан да то чак није ни међу споредним разлозима за останак у свету, али ипак, био је, непримерено ситуацији, радостан. Није био свестан да је путујући за Белгију ишао оним путем којим је замисљао, у дечапству, да је прошао његов отац, одлазећи. Премда је, неколико година касније, схватио да се то никада није тако догодило.

Стари болесни пас је убрзо након дечаковог одласка умро. Мајчин пријатељ доктор је рекао да је право чудо што је пас толико дуго живео; да је већ годинама сигурно био у великим боловима, те да му је смрт само донела мир. Последњих месеци доктор се, у извесном смислу, преселио на њихово имање и почео је да води бригу о малом мли-

ну и о пропадајућем послу. Али за сироту велику мајку смрт пса имала је други значај и лагала би себе ако би само и помислила да је за њу умро само пас. Јер гледајући ту мекану мртву главицу, и гледајући те склопљене очи које се по први пут нису, затворене, грчиле и стезале у боловима, осетила је да сина више никада неће видети. Зато је још исте недеље из села донела једно црно штене. Мали пас је, по њеном сећању, наликовао на покојног младог Тонија. Дала му је и исто име, на тај начин дозивајући сина да јој се што пре, кући, врати.

Дан се ближио своме крају. Топли ветар је подигао неколико жutih листова са земље. Патрис Дупон је дремао на једној клупи, шакама чврсто стежући рам свога драгоценог бицикла. Пролазећи тргом, фењерџија га је додирнуо по рамену и он се брзо пробудио. Неколико тренутака касније био је осетно расположенији. Упркос томе што од ране младости није сео на бицикл, успео је да се без већих проблема, и што је важније без падова, доведе до куће. Пронашао је ново занимање. Биће бициклиста.

Мршави бициклиста је застао на високом мосту изнад реке Месе. Под њим се, у магли, отварала празнина. Помислио је да би лет са тог места био кратак и леп док не угледа, на дну, белим велом скривено тло. Међутим, са горким болом у души повукао се у себе, јер празнина под њим била је мања од празнине у њему самоме. Празнине, чијег је постојања био свестан, али коју није једном мишљу могао да обухвати, као што би свакодневно, једним погледом са овог места, обухватао стотине километара равнице. На мосту је дувао слаб ветар. Дубоко доле мала река се, од магле, није видела. Бициклиста је дубоко удахнуо несвесно заронивши лице у шаке. Након моста пут је нагло скретао стрмо урањајући у маглу. Ускоро ће овај пријатни ветар заменити за влагу и испарења удолине. Помислио је како би било добро да сада није овде. Да је другде... Тога јутра је, износећи бицикл на улицу, видео излазак сунца, али га споро кретање ка зениту још није довело изнад брда и изнад моста на коме се тада налазио. Зато је и уска удолина била још увек у сенци већ завршене ноћи. Гвоздена ограда је била влажна и топла од кише која је читаве ноћи падала. На бициклистином лицу остали су рђави трагови танких прстију. Иако је сунце још увек било ниско, било је јасно да ће дан бити топао. Наступиће топлија времена. Из белих испарења под њим вирили су високи врхови четинара. Дубоко је удахнуо и издахнуо као да је из својих нејаких груди желео да избаци сав терет. Мост је био раван и дугачак. Требало би да још неколико пута дубоко удахне, пре него што продужи низбрдо и напу-

сти овај свежи ваздух. Али и магла из удолине ће убрзо изветрити. Можда чак и пре него што се спусти до реке.

Нешто касније сунце је стајало у висини моста обасјавујући бицикlistу и грејући му лице. Одлучивши да се довољно одморио Патрис Дупон је опкорачио седиште свога бицикла. Пре него што ће кренути, ненамерно спустивши поглед, приметио је једне новине у бари крај предњег точка. Сео је на бицикл у намери да одмах пође даље, али тада је ветар изненада јаче дунуо ускомешавши папире на земљи. Новине су гласно затрепериле као да га призивају. Тај гласни звук скренуо му је пажњу и бицикlista је застао. Вратио се до новина и посматрао их је из висине. То је био лондонски *Гардиан*. Погледавши мало боље укочио се у неверици, јер је датум на тим новинама био јучерашњи.

У своме спором уму хитро је прошао читаву стазу, покушавајући да се присети кога је све уз пут срео. Али по његовом сећању није срео никога. Мора да је тај странац, који се вероватно самим чудом нашао у овом удаљеном крају, отишао низ пут. Не знајући ни сам зашто ставио је новине у корпу иза седишта и брзо је кренуо у потрагу за њим...

Тога поподнева, вративши потпуно исцрпљен од јурњаве за незнанцем, прво је отишао до госпође Воке да јој покаже новине. Заједно су седели гледајући их у тишини, отворене на столу. Госпођа Воке се дуго чудила, а бицикlista је само потврдно климао главом. Затим су ћутали као да нису разумели шта се догодило, а ни о чему другом не могу да причају. Касније су заједно ручали чорбу. Претходних недеља, видевши да је њен станар остао без примања и да ништа не ради како би се то променило, стара жена је, повремено, почела да га позива на ручак. То се у наредном периоду претворило у свакодневно скромно обедовање. Међутим, упркос редовнијој и здравијој исхрани, у односу на период када је храну припремао сам, бивао је све мршавији. Уз старичину топлу кухињу, уз опори мирис мемле који је још дуго носио у свести када би напустио њен загрејани стан, уз поглед са удобног узглавља управљен ка малим шареним ветрењачама на полици, Патрис Дупон је полако оживљавао своје детињство. Слушајући гласно кретање госпође Воке, у свом доњем стану, дозивао је далека сећања. У њима се враћао у старе пределе и међу људе под чијом упорном бригом је, далеко од њих, живео и сазревао. Читавог живота бежао је од својих сећања. Данас су она живља и непосреднија него икада пре. Као да је са том справом на два точка успоставио мисаону везу, и као да управо захваљујући њој, током вожње оживљава одавно потиснута лица. Ипак, од када вози бицикл – ноћу лакше заспи.

Касно увече један чланак из тих новина дубоко га је заинтересовао.

Новине су највећим делом извештавале о догађајима у великој Империји. Читајући о њима погледом је прешао и преко једног малог

чланка. Нешто га је одмах заинтересовало и прочитао је текст у једном даху. Кратки чланак је говорио о људским достигнућима у последњим вековима, наглашавајући како све изгледа да се проток времена убрзао јер је човеков ум изложен насртајима информација, са свих страна. У немогућности да их обради, људски мозак несвесно успорава процес размишљања, па се стиче утисак да се заправо време убрзало. Аутор је чланак започео открићем Новог света, на америчком континенту. Питао се да ли данас треба да постоји страх у човеку од тог света, јер се све брже развија и све се више одваја од матице Европе. Затим се, исказујући Патрису Дупону нејасну метафору, дотакао готово непознатог и вероватно митског лета преко Ламанша, о коме је 1751. године писао *Лајгански весник*. Наводно је Холанђанин са именом Воланд, у дрвеној птици коју је сам изградио, прелетео енглески канал, летећи све време у висини врхова дрвећа. У тој машини је загрејана жива покретала механизам од цеви, ланаца и зупчаника. У чланку је даље објашњено да је још у Ведама описан начин кретања ваздухом уз коришћење силе потиска загрејаног живог сребра. Патрису Дупону се све више спавало и он се полако препустио замишљању. Желео је да верује да су те непознате новине из његове домовине говориле истину, и да ту истину сада преноси овај добро обавештени аутор из Енглеске. Маштајући, уморни бициклиста није замишљао велику и незграпну дрвену направу. Не, он је замишљао некаква лагана дрвена крила неодређене величине и помоћу њих се, у мислима, кретао ваздухом сам, спретно као инсект. Чланак је даље описивао Воландово слетање у Доверу, где су га дочекали најцењенији оновременски професори. Воланд је са њима разменио мишљења и, уз договор о прављењу савршенијег модела, опростио се од њих. На исти начин се вратио на континент. Аутор је чланак завршио апострофирајући непоколебљивост људског духа што непрестано и незаустављиво тежи вишем и већем. Као потврду и пример за ту ауторову тезу споменут је мегаломански пројекат изградње непотошивог брода од стране компаније *Вајји Сџар Лајн* и инжењера Томаса Ендрјуза. Брода који ће запловити следећег пролећа из Саутхемптона за Њујорк, чије су најскупље карте практично већ распродате. Брода који су новинари, иронично, већ прозвали Титан, по чувеном броду из романа Моргана Робертсона, мада је, упркос својој беспрекорној савршености страдао већ на свом првом путовању. Али из Њујорка у Саутхемптон.

Новине су се полако просушиле и жути папир је почео да испушта устајали, стари мирис. Сличан мирис је у себи изнео из стана госпође Воке, када је те вечери, након топле чорбе изашао. Иако је лето већ почело ноћи су у Профондевилу биле хладне. Патрис Дупон није затворио прозор, већ је добро покривен покушао да се успава удишући пријатну свежину. Чланак је оставио на бициклисту снажан утисак. У

свом поспаном уму створио је везу између свега што је поводом чланка помислио и патиниране, старе, жуте боје, сада већ сувих новина. Под својим спуштеним кашцима посматрао је комешање утисака од тога дана: јутарња свежина и успињање бициклом до моста пре самог сунца, влажна гвоздена ограда, бивши посао, зарђали остаци танких прстију на лицу, магла и ветрењаче... и необјашњива појава лондонских новина са јучерашњим датумом. Његове склопљене очи су поигравале. Пустио је да му се слике, осећања и сећања, саме одмотавају, као на синемаскопу, кога је једном, пре неколико година видео. Филм, од свега неколико минута, приказивао је непознате Парижане на улици. Био је, чинило му се, патиниран од старости, као да је сниман кроз жуту копрену, једнаку оној кроз коју гледа своје ветрењаче на полици, једнаку оној кроз коју доживљава стара сећања на детињство, и једнаку овој жутој боји новинског папира. Сада зна да га је шкрипав звук укљученог синемакопа подсећао на очев велики бицикл. У ноздрвама је тада осетио мирис мемле и сада му се чини да је тај мирис још увек дубоко у њему. Те ноћи није спавао. Био је у некаквом лебдећем стању сличном сну. У њему су се мешали спољни утисци и звукови са оним што му се тога дана десило и са догађајима од раније, онако како их он памти. Видео је свога изгубљеног оца како на филмском платну, на зиду, убрзано пролази улицом на свом велосипеду. Неки нејасни, драги људи летели су у дрвеној птици инжењера Воланда, а машина је на све стране снажно испуштала пару. Изгледало је као да лебди на тешком, белом облаку. Ујутру није могао да одреди ко су били ти људи, али из тог сна понео је једно пријатно осећање и трудио се да га одржи живим током следећег дана. Свежина је кроз прозор улазила у налетима. Подсећала га је на онај други живот... На живот остављен на мајчином имању, крај мале ветрењаче, и чинило му се да исту ту свежину осећа и удаљена мајка, са белим брашном на рукама. Ту свежину и све што би она у његов магловити ум унела доживљавао је као неки други, далеки, свет. Као свет коме никада није припадао а чија искуства у себи веома живо носи. Првога дана у овом граду, када је, мислио је привремено, ушао у стан госпође Воке, и када је помислио да би волео да му је то последњи радни дан у животу, из нејасног и, сигурно неочекиваног страха, који га је нагло опхрвао, осетио је малодушност. То, понекад неподношљиво осећање није га ни до данас напустило. Замућени ум га је тиме упозоравао да нешто не ради како треба, да је некада давно негде погрешно и да терет те грешке, на очиглед свих, носи кроз живот.

Кроз прозор је, са освежавајућом хладноћом, ушао мирис сена и стајске балеге. Та пријатна свежина учинила га је мањим. Вратио се у свој далеки и једини прави дом...

Познати мирис села га је учинио толико малим да се изненада нашао на својој драгоценој полици са ветрењачама, на свом новом бициклу. Возећи између њих неколико пута је прешао и преко једнолучног моста у самом срцу Профондевила. Из облака му се благо смешило мајчино велико лице. Тада је помислио на свој одлазак...

Тада је у сну помислио на одлазак и, дозававши у свест ту мисао, нагло се разбудило. Брзо се усправио у кревету крај отвореног прозора. Разбудило се јер је осетио да је помислио нешто важно што није желео да испусти. Али сваким тренутком та мисао бивала је све даља. У његовом уму остало је празно место за једно неиспуњено, у сну наслућено, осећање. Убрзо је престао да се напреже у покушајима да се сети. Остатак ноћи је провео седећи на кревету загледиан у кровове, у тами. До јутра, постепено, осећање унутрашње неиспуњености постајало је све веће и веће. На малој полици, међу ветрењачама, мировала је једна бубамара.

Једног од следећих дана сишао је раздраган до госпође Воке. Без икаквог увода рекао јој је да је у младости остао без оца и да до данас не зна шта се са њим десило. Не зна да ли је умро или је њега и мајку напустио, али када је пре двадесет пет година, иако је имао само четрнаест, одлазио од куће мислио је да ради нешто важно за свог оца. Мада ни до данас не зна тачно шта. Изненада, то осећање му се, ниоткуда, поново јавило, и гоњен њиме одлучио је да оде у Нови свет тим чудом од брода о коме је пре неку ноћ у лондонским новинама читао. Госпођа Воке га је одмах упитала зашто се не врати кући ако већ некуда хоће да иде. Али то питање је само прошло кроз Патрису Дупона. Направио је израз лица као да није разумео шта га је старица упитала. У њему су се несвесно затворила једна позната врата, премда је једним малим делом себе, само на трен, осетио да је управо то оно што би требало да уради.

Наредних ноћи заспао би брзо и лако. Сваке ноћи је сањао један велики мост; један витак, гвоздени мост на јаким стубовима, чији је други крај ишчезавао на удаљеној пучини, у заједничком плаветнилу неба и мора. У сну је видео себе како као дечак корача ка новој земљи. На копну је остављао варош Профондевил. Али на њу није мислио. Чинило му се да одлазећи из Профондевила поново напушта онај исти дом у коме се родио. Зато је жеља да оде постајала све јача.

Патрис Дупон је возио бицикл сеоским путевима. Уски друм је кривудао између нечијих њива, између воћњака и ливада. Комешања која су годинама потресала његов нестабилни дух, нестајала су. Нестајала су, али бивала су, лагано и неприметно, замењена једним циљем коме ће сва бициклистина будућа пажња бити подређена. Одласку у Нови свет.

Целим својим бићем желео је да оде. Иако је троме мисли усмеравао ка једној хиљадама километара далекој и још недовољно истраженој земљи, он сам није замишљао свој нови живот тамо. Није правио велике планове. Не. Премда то није примећивао, Патрис Дупон је мислио само о путу до Саутхемптона, до велике луке и тог савршеног брода. Зато је окрећући педале са благо насмејаним лицем и потпуно безизражајног погледа, упереног негде даље од краја пута, понављао у себи план одласка у француску луку Л'Авр, одакле ће се фериботом одвести до енглеске луке Саутхемптон. Када је госпођи Воке саопштио да жели да бициклом стигне до Л'Авра она ништа није одговорила. Није му ништа одговорила, али била је веома тужна видевши да њен станар, кога је након толико година била спремна истински да заволи, изгубио контакт са стварним светом. Наизглед, међу њима се ништа није променило. Тај кратки тренутак тишине приметила је само старица, гледајући у озарено станарево лице. И, као и до тада, свакога дана су заједно обедовали. Чак му је дала и један стари туристички водич како би утврдио пут до те француске луке. Мада за стару госпођу није било недоумица да ли ће се то икада догодити; била је уверена да ће млади човек, са својим великим плановима, заувек остати у њеном горњем стану. Полако су пролазили дани и недеље. Постајало је хладније и годишња доба су се смењивала. Госпођа Воке се све више, неприметно, од Патриса Дупона удаљавала. А млади човек је као опијен, на свом бициклу, пролазећи уским макадамским и земљаним путевима, у себи понављао план одласка у Л'Авр.

Од Профондевила до Авра – 78 км.
Од Авра до Бушана – 84 км.
Од Бушана преко Комбла до Асевилера – 77 км.
Од Асевилера до Фреснија на Валу – 81 км.
Од Фреснија на Валу до Макомбла – 74 км.
Од Макомбла до Рикарвила – 78 км.
Од Рикарвила до Л'Авра – 43 км.
Укупно 515 километара.

Закључио је да уколико прелази једну етапу дневно, може да издржи цело путовање, уз целодневни одмор сваког четвртог дана. При том, до одласка има скоро годину дана, и уз припреме што је намеравао да спроведе, тај пут не би требало да му представља већи проблем. Лагано, пут је постао сам себи сврха и удаљени циљ је неприметно нестајао из његових очију. План пута, својом прецизношћу, уклапао се у бициклистин дотадашњи живот пун строгих правила, често и њему самом нејасних. Чврста правила је подизао око себе као баријере, кријући се од благог мајчиног лица, јер оно би му свагда говорило да то

не треба тако, и да уради супротно. Није увидео да је читав свој живот подредио наметнутим одлукама, супротним од мајчине претпостављане воље.

Знао је да је Кружни пут који је спајао четири блиска места Профондевил, Ривијер, Мон и Лустин дугачак деветнаест километара. Закључио је да би у непрекидном тренингу до дана поласка требало да вози четири круга дневно, Кружним путем, јер би то била, отприлике, просечна дужина дневне деонице између два града, уз одмор сваког четвртог дана.

У наредним месецима тако је и било...

У наредним месецима Патрис Дупон је возио свој бицикл сеоским путевима. Возио је између стабала и између ливада. Често се осећао лагано и мирно, како се осећао само у дечаштву. Мислио је на свој сан од пре неколико месеци у коме вози бицикл између малих ветрењача на полици, и како возећи пролази поред једне велике бубамаре. Онда је, следећи некакву нејасну асоцијативну нит, себе на неки начин поистоветио са својим кљастим псом, Тонијем, чијој смрти, није био довољно храбар да присуствује. Тада је осетио мржњу према мајчином пријатељу, доктору, који је можда заузео место главе куће. Дан је био топао. Ваздух на лицу и телу био је свеж и пријатан. Видео је своју велику мајку како му се приближава и, као некада Тони, легао је на леђа, допустивши јој да га мази заостреном држаљом за веш. Тло под њим више није било равно. Вративши се у стварност, схватио је да је са пута негде скренуо, и да вози по трави. То неочекивано скретање са утврђеног пута мало га је и обрадовало. Неколико километара раније, прелазећи високи мост преко реке Месе и заставши по обичају на њему, осетио је у радост грудима. Та радост само је најављивала ово осећање изненадне ослобођености. Врхови четинара су се пробијали увис ослобађајући се магле што је око њих убрзано нестајала. Пожелио је да и он сам широко рашири руке и да отера од себе непрекидно невидљиво присуство које га је притискало са свих страна. Ваљда зато што је на мосту, на коме се увек осећао пријатније, јер се у њему отвара топла веза са том постојаном грађевином, помислио је нешто што је из његовог ума одмах изветрело, али због чега се осетио лакшим. Није покушавао да јасно ухвати ту мисао и она је убрзано нестајала оставаљајући пријатни траг за собом. Готово свакодневно му се дешавало да наизглед важне мисли, тек наслућене, једноставно испаре и знао је да би напрезање допринело једино томе да мисао брже нестане. Али знао је да би требало да упамти тај златни траг како би га касније у животу препознао. Касније, у току дана, ношен тим прелепим наговештајем нечег блиског, а и даље потпуно несазнатљивог, Патрис Дупон је, не приметивши, скренуо са макадамског пута, на траву...

Осетио се слободнијим. То несвесно скретање са пута било је једна од ретких радњи иза које није стајала вребајући, мајчина удаљена воља. Помислио је да је читав његов живот заправо измаштани сукоб са родитељима; са мајком која је увек око њега била, и са оцем који никада није био ту. Мислио је да ће од тог сукоба у себи побећи када је одлучио да се више кући не враћа. Да је остао у Холандији можда би се и оженио. Бициклинто широко лице је упорно клизило над ливадам. Његове усне су непрекидно мрмљале ону тиху молитву којој је несвесно прибегавао у свакој ситуацији када би желео одмах да побегне; да са тог места нестане. Убрзо су му се очи шире отвориле и у њима се појавио замор. Почео је теже да дише и након само неколико обртаја педалама ухватила га је несвестица. У последњем тренутку, пре него што ће изгубити свест, схватио је да пада.

* * *

Патрис Дупон се тешко будио из велике таме. Жмурио је. Жмурио је, али очни капци су му се све више затезали и чинило му се да саме очи желе да искоче из лобање. Када је успео да их отвори осетио је велику мучнину. Лежао је на леђима. Убрзо је схватио да мучнина из груди и стомака незаустављиво хрли ка устима. Окренуо се и дуго је повраћао. Иако је убрзо све из себе избацило, његово тело се још неко време грчило, као да покушава да исповраћа и саму утробу. После се откотрљао травом неколико метара ниже. Цело тело га је страховито болео. Болело га је толико да није ни могао да одреди да ли је у питању само превелики бол од пада, или се све што је икада у животу искусио стекло сада у једну тачку и све га притиска, са свих страна, одједном. Сетио се таме коју је управо напустио. Мислио је да је буђење овако тешко зато што је умом желео да остане тамо, а да га је тело својим поривима пробудило. Са поривима тела Патрис Дупон је читавог живота био у нервном сукобу. Лежао је беспомоћан. Замрзео је себе због своје слабости и почео је без гласа, загладан у небо, да плаче. Дан је и даље био топао и ведар. Сунце се полако спуштало. Небо је било плаво и прозрачно а облаци чисти и бели. Нешто касније усправио се и сео. У трави недалеко од себе угледао је мноштво бубамара. Неке су само мировале, а неке су се по танким влатима и земљи убрзано кретале. Подигавши поглед видео је да је цела ливада прекривена малим бубамарама. Оне су летеле или стајале, на трави и изнад ње, над њим, на њему и око њега. И видевши то учинило му се да цела ливада није зелена, већ наранџаста и сва пегава. Изненада, постало му је претопло. Из измученог бициклинтог тела на површину је покуљао зној. Ослонивши се на бицикл пошао је некуда низбрдо. Након неког времена нашао се поред телеграфског стуба. Лево и десно, пружа

жала се дугачка линија нанизаних дрвених стубова повезаних, на врху, двама жицама. Профондевил је лежао иза брда, западно. Црвено сунце је нестајало лелујајући у даљини. Варош се није видела али њено непорециво постојање осећао је као претњу. Пожелео је да се никада тамо не врати...

Пожелео је да се у Профондевил никада не врати и још дуго је остао у месту. Остао је дуго загладан у ниску телеграфских стубова, у правцу широког зеленог брда иза кога је знао да се налази мала варош Профондевил. Изненада је осетио велику хладноћу. Почео је у грозници неконтролисано да дрхти, грчевито се држећи за бицикл. Високо изнад, читавом куполом плавог небосклона, топло су се рашириле у осмех очи и усне његове велике мајке.